

SDP
SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA CRNE GORE

KLUB POSLANIKA

Podgorica, 15.07.2018.godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	15. VII 20 18	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/18-18	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE
g-dinu Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani g-dine Brajoviću,

Obavještavam Vas da će na osnovu člana 187. Poslovnika Skupštine Crne Gore, u ime Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore, pitanje Premijeru na Jedanaestoj - posebnoj sjednici prvog redovnog (proljećnog) zasijedanja koja će se održati 18.07.2018.godine, postaviti predsjednik Socijaldemokratske partije i poslanik u Skupštini Crne Gore Ranko Krivokapić.

PREDSJEDNIK POSLANIČKOG KLUBA
mr Raško Konjević

Poštovani predsjedniče Markoviću,

U skladu sa članom 187. Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam Vam sljedeće pitanje:

Svjetska Banka je u svom izvještaju za Zapadni Blakan pod nazivom "Brži rast više radnih mjesta" konstatovala da se rast crnogorske ekonomije zasniva na neodrživom modelu: „Veliki fiskalni deficit i rastući javni dug ukazuju da put javnih finansija nije održiv“.

Narod ove zemlje to najbolje osjeća, jer mu plate svake godine sve manje vrijede - za njih se sve manje može kupiti. Po podacima Monstata i ove godine, građani Crne Gore imaju smanjenje realne zarade. Preko 72000 ili oko 2/3 zaposlenih u privredi prima manje od 250 eura mjesečno i pored nominalnog rasta društvenog proizvoda koji osjeća uska grupa privilegovanih.

Narodski bi se reklo - živimo na dug. Građanima pripadaju nezaposlenost, iseljavanje, dugovi preko sve većih poreza i akciza, a "pozajmljenim imenima" – tajkunima, bogastvo koje nije rezultat vladavine prave i poštenog rada.

Rezultati i ove 41. Vlade suštinski su - rast bez održivog razvoja.

SDP istrajno nudi jasne reformske političke i ekonomske predloge. Nedavni takav predlog je "Manifest za okupljanje progresivnih snaga". Podstičemo da se kroz okupljanje državnih institucija, nevladinog sektora, strukovnih udruženja... osmisli Ustavom Crne Gore predviđen Plan razvoja na duži rok, koji bi obavezivao više saziva vlada u periodu od 5 do 10 godina.

Poštovani Predsjedniče 41. Vlade Crne Gore,

Da li je Vaša Vlada sposobna da se suoči sa ubrzanim pogoršanjem života građana i strukturalno neodrživim stanjem naše ekonomije ili da bude voljno ili nevoljno dio poharne ekonomije Crne Gore?

Odgovor zahtijevam i u pisanoj formi.

OBRAZLOŽENJE

Vlada Crne Gore je u decembru 2016. i julu 2017.godine, predložila dva dokumenta, Plan sanacije i Fiskalnu strategiju 2017-2020.godine, koji su trebali da posluže kao ključan osnov za konsolidaciju i ozdravljenje javnih finansija Crne Gore.

Imajući u vidu prijedlog rebalansa budžeta za 2018.godinu, jasno je da Vlada u svojoj ekonomskoj politici, posebno u dijelu kontrole javne potrošnje, ne poštuje ciljeve proklamovane Planom sanacije i Fiskalne strategije 2017-2020.godine.

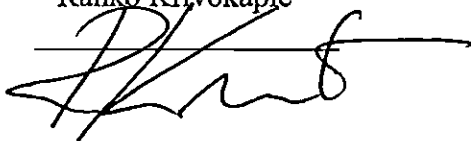
Podsjećam Vas da su ova dva dokumenta usvojena u Skupštini Crne Gore i dostavljena međunarodnim finansijskim institucijama kao temelj transparentnosti i saradnje Crne Gore i međunarodnih finansijskih institucija na planu konsolidacije javnih finansija Crne Gore.

Vlada Crne Gore je povećala PDV sa 19 na 21%, uvećala akcize na gorivo, akcize na duvanske proizvode i gazirana i alkoholna pića i kroz te nove namete na građane Crne Gore, ostvarila je u 2018.godini 50 miliona veće prihode nego što je bilo predviđeno Fiskalnom strategijom za 2018.godinu.

Nažalost, na rashodnoj strani Budžeta, samo troškovi fonda bruto zarada porasli su preko 24 miliona, a ukupan deficit Budžeta je porastao skoro 30 miliona eura.

POSLANIK

Ranko Krivokapić

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ranko Krivokapić', written over a horizontal line. The signature is stylized and cursive.

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	25. VII	20. 18. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/18-18/2	
VEZA:		
ĀPA:		
SKRACENICA:	PRILOG:	

*Vlada Crne Gore
Kabinet Predsjednika*

Broj: 01 - 3004

Podgorica, 23. jul 2018. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Ivan Brajović, predsjednik

Poštovani predsjedniče,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja postavljena tokom Premijerskog sata održanog 18. jula 2018. godine, kako bi isti bili dostavljeni uvažanim poslanicima.

S uvažavanjem,

Đorđo Marković

Klub poslanika Socijaldemokratske partije

Ranko Krivokapić

POSLANIČKO PITANJE

Poštovani predsjedniče Markoviću,

U skladu sa članom 187. Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavljam Vam sljedeće pitanje:

Svjetska Banka je u svom izvještaju za Zapadni Balkan pod nazivom "Brži rast više radnih mjesta" konstatovala da se rast crnogorske ekonomije zasniva na neodrživom modelu: "Veliki fiskalni deficit i rastući javni dug ukazuju da put javnih finansija nije održiv".

Narod ove zemlje to najbolje osjeća, jer mu plate svake godine sve manje vrijede – za njih se sve manje može kupiti. Po podacima Monstata i ove godine, građani Crne Gore imaju smanjenje realne zarade. Preko 72000 ili oko 2/3 zaposlenih u privredi prima manje od 250 eura mjesečno i pored nominalnog rasta društvenog proizvoda koji osjeća uska grupa privilegovanih.

Narodski bi se reklo – živimo na dug. Građanima pripadaju nezaposlenost, iseljavanje, dugovi preko sve većih poreza i akciza, a "pozajmljenim imenima" – tajkunima, bogatstvo koje nije rezultat vladavine prava i poštenog rada.

Rezultati i ove 41. Vlade suštinski su – rast bez održivog razvoja.

SDP istrajno nudi jasne reformske političke i ekonomske predloge. Nedavni takav predlog je "Manifest za okupljanje progresivnih snaga". Podstičemo da se kroz okupljanje državnih institucija, nevladinog sektora, strukovnih udruženja... osmisli Ustavom Crne Gore predviđen Plan razvoja na duži rok, koji bi obavezivao više saziva vlada u period od 5 do 10 godina.

Poštovani predsjedniče 41. Vlade Crne Gore,

Da li je Vaša Vlada sposobna da se suoči sa ubrzanim pogoršanjem života građana i strukturalno neodrživim stanjem naše ekonomije ili da bude voljno ili nevoljno dio poharne ekonomije Crne Gore?

Odgovor zahtijevam u pisanoj formi.

Obrazloženje

Vlada Crne Gore je u decembru 2016. i julu 2017. godine, predložila dva dokumenta, Plan sanacije i Fiskalnu strategiju 2017-2020. godine, koji su trebali da posluže kao ključan osnov za konsolidaciju i ozdravljenje javnih finansija Crne Gore.

Imajući u vidu prijedlog rebalansa budžeta za 2018. godinu, jasno je da Vlada u svojoj ekonomskoj politici, posebno u dijelu kontrole javne potrošnje, ne poštuje ciljeve proklamovane Planom sanacije i Fiskalne Strategije 2017-2020. godine.

Podsjećam Vas da su ova dva dokumenta usvojena u Skupštini Crne Gore i dostavljena međunarodnim finansijskim institucijama kao temelj transparentnosti i saradnje Crne Gore i međunarodnih finansijskih institucija na planu konsolidacije javnih finansija Crne Gore.

Vlada Crne Gore je povećala PDV sa 19% na 21%, uvećala akcize na gorivo, akcize na duvanske proizvode i gazirana i alkoholna pića i kroz te nove namete na građane Crne Gore, ostvarila je u 2018. godini 50 miliona veće prihode nego što je bilo predviđeno Fiskalnom strategijom za 2018. godinu.

Nažalost, na rashodnoj strani Budžeta, samo troškovi fonda bruto zarada porasli su preko 24 miliona, a ukupan deficit je porastao skoro 30 miliona eura.

ODGOVOR PREDsjedNIKA VLADE

Uvaženi poslaniče Krivokapiću,

dok sam Vas saslušao odjednom sam se nepitajući prebacio u vrijeme u koje ste Vi bili alfa i omega državne politike i onda sam se zapitao da li se prvi put vidimo ili Vas ja znam već više od 20 godina kada ste čak i meni sugerisali šta treba raditi ne samo u politici nego i u ekonomiji ali vjerujem da ćemo imati prilike u nastavku dijaloga da o tome govorimo jer kad ste govorili o ovim dramatičnim i propadajućim činjenicama, barem za ovu Vladu mogli pomenuti ekonomski rast od 4,3% u 2017. i 4,5% u I kvartalu 2018. godine. A ja ću se potruditi sa Vladom i timom kojim rukovodim da možda bude i 5% na kraju godine, uz sve ovo o čemu Vi pričate. Ali imaću priliku vjerovatno, jer je veoma interesantna tema i na ovu temu bih sa Vama razgovarao bez formalnog pristupa ali poštujem Parlament i poštujem Institut poslaničkog pitanja.

Dakle prelazim na pripremljeni odgovor,

Poštovani poslaniče Krivokapiću,

Zahvaljujem na prilici da o ovom veoma značajnom pitanju konačno razgovaramo u Skupštini Crne Gore, a ne posredstvom medija, ili jednostranih izjava, jer im je i poruka i trajanje veoma ograničeno.

Evidentiram i da ste hronološki pristupili komentaranju relevantnih izvještaja međunarodnih finansijskih institucija. Stoga vjerujem da će današnja diskusija pomoći da ubrzano ostvarite ažurniji i kontinuiran uvid u aktuelna dešavanja u crnogorskoj ekonomiji.

U proljeće prošle godine Svjetska Banka je u svom redovnom polugodišnjem izvještaju pod nazivom "Brzi rast, više radnih mjesta" konstatovala da "veliki fiskalni deficit i rastući javni dug ukazuje da put javnih finansija nije održiv". Ova polu-rečenica, u čijem nastavku se kaže "da će biti potrebna ambicioznija fiskalna konsolidacija da bi se stvorio prostor za uredno servisiranje potreba za refinansiranjem u periodu 2019.-2021." – dakle to je cijela rečenica - najbolje oslikava kompleksnost trenutka u kojem je 41. Vlada Crne Gore započela svoj mandat, preuzimajući odgovornost za vođenje ekonomske politike.

A Međunarodni Monetarni Fond u Izvještaju za Crnu Goru koji je objavljen u septembru 2017. godine navodi da „izvršni direktori MMF-a pozdravljaju performanse ekonomskog rasta Crne Gore“, te da su „mjere fiskalne konsolidacije u Crnoj Gori dobro izbalansirane“. Takođe, po objavljivanju ovog izvještaja, iz MMF-a je apostrofirano da se „dobro upravlja“ crnogorskom ekonomijom. Znaete dobro da na ovom nivou, globalnom, Svjetska banka i Međunarodni monetarni fond usaglašavaju svoj pristup i svoje ocijene.

No, poslaniče Krivokapiću, kako budete sustizali ono što se dešavalo u institucijama sistema od novembra 2016. naovamo, primijetićete da su od tada do danas objavljena još dva redovna

izvještaja Svjetske Banke: dvanaesti u jesen 2017. pod nazivom „Povećanje zaposlenosti“, i trinaesti u proljeće 2018. godine pod nazivom „Ranjivost usporava rast“.

Najnovije ocjene Svjetske Banke o našoj ekonomiji iznijete u posljednjem ekonomskom izvještaju konstatuju da je realni rast crnogorske ekonomije u 2017. iznosio 4,3%, i da je upravo ta visoka stopa rasta kreirala više radnih mjesta. Trend porasta zaposlenosti nastavljen je i u prvom kvartalu 2018. godine. Ohrabruje da se taj rast ostvaruje u realnom sektoru – konkretno u prerađivačkoj industriji i građevinarstvu.

Dakle, Svjetska banka govori o pozitivnim ekonomskim izgledima za Crnu Goru, koji su u srednjem roku zasnovani na investicijama i većoj potrošnji upravo na nivou domaćinstava. Očekivano se navodi, očekivano i potpuno sa pravom, i neophodnost spovođenja daljih reformi, u cilju jačanja produktivnosti, i podsticanja novih investicija u realnom sektoru, kao neophodnih za rast ekonomije.

Ovdje ću Vas podsjetiti da je priliv direktnih stranih investicija u crnogorsku ekonomiju, koje su trebale da doprinesu dinamiziranju ekonomskog rasta i otvaranju novih radnih mjesta, u prethodnih nekoliko godina opstruirala upravo partija koju predstavljate.

Sve to događalo se pod geslom kako kažete navodne zabrinutosti zbog takozvane „poharne ekonomije“, koju i danas spominjete, ali ovaj put u poslaničkom pitanju. Sjetimo se Kraljičine Plaže-Dubovica, i negativne i tipično političke kampanje za projekte Miločer, Mamula, Buljarica, koje ste zaustavili ili pokušali da zaustavite.

Sjetimo se i ad-hoc parlamentarne većine u prethodnom sazivu Parlamenta, kada ste izglasali zakone u oblasti socijalne zaštite koji su povećali državne rashode u 2016. godini za skoro 2% bruto domaćeg proizvoda, doprinoseći trajnim negativnim konsekvencama po tržište rada i održivost ekonomije, sa katastrofalnim posljedicama po budžet Crne Gore.

Dakle, bruto domaći proizvod u Crnoj Gori po glavi stanovnika u prošloj godini iznosio je 6.810 eura i najviši je u regionu Zapadnog Balkana. Životni standard crnogorskog građanina mjereno ovim parametrom danas je na nivou 46% prosjeka Evropske unije. Sve druge zemlje zapadnog Balkana su ispod 40%. To je važan napredak za 12 godina, ako znamo da je u 2006. godini kada smo obnovili nezavisnost države on bio oko 33% EU prosjeka. A realna zarada u Crnoj Gori u 2018. povećana je za 34% u odnosu na 2006. godinu, bez obzira što smo nezadovoljni sa njom.

Kada se govori o realnom rastu zarada, moramo imati u vidu ukupan ekonomski trend, koji je pozitivan. Isto se odnosi i na rast penzija, sa čijim smo usklađivanjem nastavili, i čija je visina je udvostručena u posljednjih 12 godina.

Dakle, ovo su fakti, koji su javni i dostupni našim međunarodnim partnerima, a samim tim i neumoljivi argumenti za svaku raspravu ovog tipa.

Poštovani poslanice,

Svjesni smo da je još puno izazova pred nama, kako bi se ostvarivale visoke stope ekonomskog rasta koje donose nova radna mjesta. Ali ne možemo graditi ozbiljan politički dijalog na ličnoj percepciji, i na osnovu populističkih navoda iz poslaničkih pitanja. Moramo polaziti isključivo od činjenica.

Vlada će nastaviti da vodi ekonomsku politiku zasnovanu na kombinaciji mjera jačanja fiskalne stabilnosti i unapređenja konkurentnosti, sa ciljem održivog privrednog razvoja, i ekonomskog rasta. Shodno Fiskalnoj strategiji, očuvaćemo ključni princip da tekuću potrošnju finansiramo iz izvornih prihoda, i da ostvarimo budžetski suficit u 2020. godini kako smo projektovali.

Dakle, poslaniče u ovih godinu i nešto više, tekuću potrošnju nismo finansirali iz zaduživanja, to možete da provjerite.

Dakle, prihode budžeta povećavaćemo daljom borbom protiv neformalne ekonomije na tržištu rada i tržištu roba i usluga, šireći održivu poresku bazu. Ozbiljan problem i veliki izazov za nas. Na rashodnoj strani, kroz reforme usmjerene na optimizaciju državne uprave i uopšte tržištu rada, doprinosićemo daljem rastu produktivnosti. Trebali ste pomenuti moretorijum u zapošljavanju u javnoj upravi koji je upravo ova Vlada proglasila.

Naš cilj je jasan: dosljedno sprovođenje mjera fiskalne konsolidacije i strukturnih reformi, kao preduslova za nastavak dinamičnog ekonomskog rasta. Efekti su dalje povećanje zaposlenosti, rast zarada i penzija, te bolji kvalitet života svakog pojedinca i svake porodice u Crnoj Gori.

Rast bruto domaćeg proizvoda ostvaren u 2017. godini nije došao sam od sebe, baš kao ni rast od 4,5% ostvaren u I kvartalu 2018. godine. Oni su rezultat unaprijeđenog poslovnog ambijenta, kreditnog rejtinga zemlje kojem su doprinijele upravo ocjene i povjerenje Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke i globalna pozicija Crne Gore kao NATO članice. Ali posebno, i prije svega, jer ste to pitali – sposobnost i odgovornost ove Vlade, potvrđeno povjerenjem građana iz jednog u drugi izborni ciklus od oktobra 2016. godine do danas.

Jasno hoću da kažem, i ovdje u Skupštini, i da poručim građanima – crnogorski resursi nijesu i neće biti poharani, ali razvoj zemlje, dok sam ja na čelu Vlade, neće biti doveden u pitanje zbog dnevno-političkih interesa, niti će biti pod sjenkom samoljubljevih i umišljenih političara.

Želim da spomenem i projekat Jadransko-jonske autoceste, koja se – gle slučajnosti – baš na zahtjev ove Vlade našla u Deklaraciji sa ovogodišnjeg samita Evropska unija-Zapadni Balkan kao jedan od prioriteta Trans-evropske mreže, koja će se finansirati sredstvima Evropske Unije.

Dakle, razvojna strategija Vlade jasna je i javna – a reflektuje se i u strateškom dokumentu „Pravci razvoja Crne Gore do 2021. godine“, kao i u Programu ekonomskih reformi.

Ova Vlada bavi se suštinskim razvojnim pitanjima koja umnogome prevazilaze četvorogodišnji mandat. Takvo je i pitanje preostalih dionica autoputa Bar-Boljare, i pitanje pomenute

Jadransko-jonske autoceste. Paralelno sa tim, radićemo na pitanjima podizanja kvaliteta javnih usluga u svim oblastima, ali i podsticanja naučno-istraživačke aktivnosti i mobilnosti mladih ljudi.

Zbog toga sam spreman da planove ove Vlade podijelimo i unaprijedimo kroz dijalog. I dobro je što je Socijaldemokratska partija ponovo tu, a vjerujem da će i preostale opozicione kolege uskoro ostvariti najave i pridružiti nam se na jedinom primjerenom mjestu za diskusije ove vrste.